

ข้าราชการหรือลูกจ้างไปเป็นพยานศาล
จะต้องลาากิจส่วนตัวหรือไม่

ข้าราชการหรือลูกจ้างไปเป็นพยานศาล
จะต้องลาออกจากส่วนตัว หรือไม่

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๒๖ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๑/ว ๕๖ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖ สรุปดังนี้

๑. กรณีส่วนราชการหรือพนักงานอัยการ เป็นโจทก์ฟ้องคดี หรือส่วนราชการเป็น
จำเลย หากส่วนราชการหรือพนักงานอัยการได้อ้างข้าราชการหรือลูกจ้างเป็นพยานศาล หรือ
ไปเป็นพยานศาลในฐานะผู้เชี่ยวชาญหรือฐานะที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการตามคำสั่งศาล
ให้ถือว่า “เป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ” (หมายถึงไม่ต้องขอลาออกจากส่วนตัวเพื่อไปเป็นพยาน
ศาล)

๒. กรณีบุคคลภายนอก อ้างข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการเป็นพยานศาล
นอกเหนือจากคดีตามข้อ ๑ ไม่ถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยให้ผู้บังคับบัญชา
อนุญาตให้ไปตามหมายเรียกของศาลได้โดยไม่มีเงื่อนไข (หมายถึงต้องมีหมายเรียกของศาล
เพื่อให้ไปเป็นพยานศาล และไม่ต้องขอลาออกจากส่วนตัวเพื่อไปเป็นพยานศาล)

เอกสารประกอบ

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๑/ว ๕๖ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖

ที่ สร ๐๒๐๑/ว. ๕๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน เวียนกระทรวงทบวงกรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือที่ สร ๑๐๐๔/๑๖๐๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นหลักการให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติเกี่ยวกับการไปเป็นพยานตามหมายศาล โดยแยกพิจารณาออกได้เป็น ๒ กรณี ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๖ ลงมติเห็นชอบด้วย และอนุมัติเป็นหลักการให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา / จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง /สูง

(นายปลง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๒๕๑๒๒๔๐

ที่ สร ๑๒๐๐/๔๗๔๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๔ เมษายน ๒๕๒๖

เรื่อง การไปเป็นพยานทางกฎหมายศาล

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ สร ๑๐๐๔/๑๖๐๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖

ตามที่ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นหลักการให้ทุกส่วนราชการและ
รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติเกี่ยวกับการไปเป็นพยานทางกฎหมายศาล โดยแยกพิจารณาออกได้เป็น ๒ กรณี
ความแรงอยู่แล้วนั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๒๖ ลงมติเห็นชอบด้วย และ
อนุมัติเป็นหลักการให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และให้แจ้งให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๒๔๑๒๒๕๐

ที่ สร ๑๐๐๘/1603

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๕ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายบันทึกสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร ๑๐๐๘/๑๘๗ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖

ด้วยกรมตุลาการแจ้งว่า มีบริษัท เอกชนใดฟ้องกรมตุลาการ เป็นจำเลย โดยอ้างข้าราชการกรมตุลาการเป็นพยาน และศาลได้ออกหมายเรียกให้ข้าราชการผู้นั้น ไปเป็นพยานให้แก่โจทก์ กรมตุลาการจึงหารือไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาว่า การที่ข้าราชการไปเป็นพยานให้แก่บุคคลภายนอกดังกล่าว จะถือว่าเป็น การไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ หรือจะต้องลาราชการไป เพื่อกรมตุลาการจะได้ ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการ พิจารณาปรับปรุงและพิจารณาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีความเห็นถึง ปราชญ์ตามเอกสารที่เคส่งมาพร้อมนี้ และเนื่องจากเรื่องนี้มิได้มีระเบียบกำหนดไว้ โดยเฉพาะ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการฯ จึงเห็นควร นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นหลักการใช้กับทุกส่วนราชการและ รัฐวิสาหกิจต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นพ้องด้วยกับความเห็น ของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว และได้นำเสนอท่านรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประมวล อภิเรณูสาร) พิจารณาแล้ว มีบัญชาให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายวิชัย ศรีรัตน์)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองแผนงานและวิชาการ

โทร. ๒๕๒๕๐๐๕, ๒๕๒๕๐๗๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ สร ๑๐๐๖/๑๘๗

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๖

เรื่อง การไปเป็นพยานตามหมายศาล

เรียน ท่านรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี ประมาธ อภิเรณูสาร)

กฤษฎีกากรมตุลาการแจ้งว่า มีบริษัทเอกชนไต่ฟ้องกรมตุลาการเป็นจำเลย โดยอ้างข้าราชการกรมตุลาการเป็นพยาน และศาลได้ออกหมายเรียกให้ข้าราชการผู้นั้นไปเป็นพยานให้แก่โจทก์ กรมตุลาการจึงหารือมาเพื่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาว่าการที่ข้าราชการไปเป็นพยานให้แก่บุคคลภายนอกดังกล่าว จะถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ หรือจะตองลาราชการไป เพื่อกรมตุลาการจะได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นว่า การไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพลเมืองของรัฐ และเป็นหน้าที่ซึ่งไม่อาจชักขึ้นหรือหลีกเลี่ยงได้ เพราะมีบทกำหนดโทษผู้ที่ได้รับหมายเรียกแล้วไม่ไปตามหมายเรียกไว้ อย่างไรก็ตาม การพิจารณาเรื่องนี้อาจแยกออกได้เป็น ๒ กรณี คือ

๑. กรณีที่ส่วนราชการหรือพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดีหรือส่วนราชการตกเป็นจำเลยในคดีที่ถูกฟ้องและส่วนราชการหรือพนักงานอัยการไต่ฟ้องข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการเป็นพยานในคดีนั้น หรือการไปเป็นพยานในฐานะผู้เชี่ยวชาญหรือในฐานะที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ ตามคำสั่งศาลในกรณีเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๒. กรณีที่บุคคลภายนอกไต่ฟ้องข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการเป็นพยานในคดีนอกเหนือจาก ๑. กรณีเช่นนี้ไม่น่าจะถือว่าการไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพราะมิได้เป็นการไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการ โดยเฉพาะ แต่เป็นเรื่องเฉพาะตัวของข้าราชการหรือลูกจ้างผู้นั้นที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพลเมืองของรัฐตามหมายเรียกของศาล ซึ่งโดยหลักการแล้วควรจะต้องขอลาราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งได้แก่ การลา กิจส่วนตัว แต่เมื่อพิจารณาในแง่ที่ว่า การไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ซึ่งไม่อาจชักขึ้นและหลีกเลี่ยงได้ และไม่ใช่อะไรที่เกี่ยวกับราชการหรือ

ลูกจ้างผู้นั้นโดยตรง การไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลจึงไม่น่าจะให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของลาภกิจส่วนตั้ไป น่าจะเป็นการอนุญาตให้ไปปฏิบัติหน้าที่เป็นพยานได้ โดยไม่ต้องเป็นวันลา โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับกรณีให้ข้าราชการไปปฏิบัติหน้าที่ที่มีข้าราชการหรือเกี่ยวข้องกับราชการโดยตรง เช่น

(๑) มติของคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๑/ว ๘๒ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๖ สรุปได้ว่า ข้าราชการซึ่งถูกสั่ง หรือถูกขอตัวให้ไปปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจเป็นประจำหรือเป็นการเฉพาะคราว หรือได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ เดินทางไปปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ เมื่อได้รับอนุมัติจากเจ้าสังกัดในกรณีเดินทางไปประเทศ และกระทรวงเจ้าสังกัดในกรณีที่เดินทางไปต่างประเทศแล้ว ให้เดินทางไปได้โดยไม่ต้องเป็นวันลา และไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๒) กรณีที่สมาคมหรือหน่วยงานเอกชนเป็นผู้จัดการประชุมสัมมนาและขออนุมัติให้ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมสัมมนา โดยไม่ต้องเป็นวันลา และมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายจากทางราชการได้ ซึ่งเรื่องนี้ในทางปฏิบัติสมาคมหรือหน่วยงานเอกชนนั้น ๆ จะเสนอขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจ ซึ่งในปัจจุบันได้แก่ รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบอำนาจ และเมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติในหลักการให้เข้าร่วมประชุมหรือสัมมนา โดยไม่ต้องเป็นวันลาแล้ว มักจะกำหนดไว้ควรวางตั้งนี้จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาก่อน

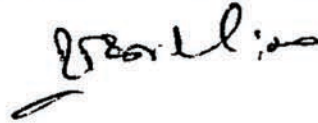
จากกรณีดังกล่าวข้างต้น เป็นการอนุญาตให้ข้าราชการไปปฏิบัติงานหรือไปร่วมประชุมสัมมนาได้ โดยไม่ต้องเป็นวันลา โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาก่อน

ดังนั้น กรณีการไปเป็นพยานตามหมายเรียกของศาลตามที่บุคคลภายนอกอ้างเป็นพยาน ซึ่งมีใช่เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยตรง จึงน่าจะอนุโลมใช้ในลักษณะเดียวกับกรณีดังกล่าวข้างต้น คือให้ผู้บังคับบัญชาอนุญาตให้ไปตามหมายเรียกของศาลได้ โดยไม่ต้องเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และไม่ถือว่าเป็นวันลา

เนื่องจากเรื่องนี้ได้มีการระเบียบกำหนดไว้โดยเฉพาะ และเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการฯ จึงเห็นควรให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นหลักการให้ใช้กับทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับความเห็น
ของคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีกิงลาว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะ
ได้ส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป.

(นายชูชาติ ประมุทผล)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

